

Dr. Németh Emma - 2015. január 6-i előadása az alapító, Margit testvér halála évfordulóján

Kedves Testvérek! Kedves Kültagtestvérek! Kedves Vendégeink! Boldog új évet!

Január közepén még szabad ilyet kívánni, ugye?

Vannak, akik azt mondják ilyenkor, ne az új év legyen boldog, hanem mi.

Mások szerint legyen jobb az új év, mint a tavalyi vagy legalábbis rosszabb ne legyen annál.

Az efféle összehasonlítások a pesszimizmusra hajló magyaroknál nem meglepőek. Még velünk, pozitív lelkiségű szociális testvérekkel is előfordul, hogy a sajtóban is csak a lyukat látjuk. Ugyanakkor a „ne legyen rosszabb” kívánság egyáltalán nem meglepő a jelenlegi bel- és külpolitikai események tükrében.

Bizonyára szilveszter környékén mindannyian készítettünk valamiféle számvetést az elmúlt évről. Remélem, többen vannak közülünk olyanok is, akik saját személyes Isten-kapcsolatuk, saját életük alakulását behelyezték az ország és világ jelenlegi helyzetébe és számbavették azt is milyen fontosabb események történtek 2014-ben a Társaság, az egyház, az ország és a világ életében.

Talán nem haszontalan így az év elején közösen is elvégezni ezt a számbavételt.

Mindössze fél órára van, ezért csak néhány eseményt villantok fel:

- 2014. a család nemzetközi éve volt,
- éppen ebben az évben tartottak rendkívüli püspöki szinódust a családkról, amelynek a főrelátora a magyar bíboros volt,
- a holokauszt év kapcsán reflektorfénybe került a Katolikus Egyház és nem kis büszkeségünkre a szociális testvérek embermentő tevékenysége,
- megjelent Ferenc pápa Evangélii gaudium kezdetű körlevele, méghozzá magyarul is rekord példányszámban,
- szentté avatták XXIII. János pápát és II. János Pál pápát, boldoggá avatták VI. Pál pápát,
- megkezdődött a Megszentelt Élet Éve, és megjelent a pápa levele a Megszentelt Élet évére (az evangéliumot a mindennapi életünkre és döntéseinkre lefordítani, a hit szemével nézni az idők jeleit és a szükségletekre teremtő képzelőerővel válaszolni),
- Ferenc pápa történelmi látogatást tett az európai intézményeknél Strassburgban, ahol nemcsak a válságjelenségekkel szembesítette a képviselőket, hanem beszélt Európa értékeiről, a lehetséges jövőről (Vatikáni Rádió, 2014.11.25.),
- első és örökfogadalmat is ünnepelhattünk pünkösdkor,
- Franciska testvér segítségével elindult az imádság háza mozgalom, sor került az első magyar imakonferenciára,
- a testvérek nagyon sok szép szolgálatban vettek részt, nem kevésről a média is hírt adott, ugyanakkor sokszor beleütköztünk a tehetetlenségünkbe, gyengeségünkbe, bűneinkbe is egyéni, társasági szinten és persze az egyház gyarlóságaiba is.

Ha a társadalomra tekintünk, sokkal inkább a negatív események dominálnak.

- Magyarország mindhárom választását a FIDESZ-KDNP nyerte meg nagy fölénnyel. A családok és devizaadóskorok érdekében hozott sok pozitív intézkedés sem tudja azonban ellensúlyozni a gazdasági nehézségeket, belső politikai ellentéteket. Több éve, egyre intenzívebben folyik az ország szuverenitása elleni külső és belső támadás.
- Közvetlenül a határaink mellett, Ukrajnában súlyos háború folyik, egyre több olyan külföldi elemzés jelenik meg, ami szerint az USA geopolitikai érdeke egy európai

háború kirobbantása. Tegnapai sajtóhírek szerint Oroszország készül kontinentális háború kirobbantására.

- Folytatódnak a konfliktusok, háborús cselekmények a gázai övezetben és a világ számos más országában. Terrorcselekmények és zavargások a világ minden részén. Ferenc pápa szerint már folyik a III. világháború.
- Nő a szegény és gazdag országok közötti különbség. Ebola járvány, menekültek. Az ember helyett a profit került a középpontba. Közöny, kizsákmányolás, emberkereskedelem, rabszolgaság, az ember kiselejtezése jellemzi a világunkat.
- Nyomul a gender ideológia. Az Ausztriát képviselő transzvesztita Conchita Wurst nyeri meg az Eurovíziós Dalfesztivált. Egyre szembetűnőbbek a szétesés jelei Európában. Növekszik az euroszkepticizmus.
- Soha nem látott erkölcsi válság, a relativizmus diktatúrája jellemzi az ún. fejlett világot. Szűk hatalmi csoport gazdasági, politikai eszközökkel, fegyverekkel és a véleményformáló média felhasználásával próbálja uralma alá vonni a világot.
- ISIS - Kikiáltották az Iszlám Államot (Kalifátust). Az ISIS különösen a keresztényekkel szemben alkalmaz brutális erőszakot. Nem titkolt célja, hogy a világ muszlimjait közvetlen politikai fennhatósága alatt egyesítse és biztosítsa a muszlim hegemoniát.
- Emellett a világ számos országában üldözik a keresztényeket, különösen a katolikusokat. A XXI. század újra a vértanúk kora. *”A liberalizmus lényege, hogy csak ott állít korlátokat, ahol a liberalizmus kerül veszélybe (...) a liberális demokráciát nem csak az iszlám veszélyezteti, de a Római Katolikus Egyház is.”* (Zsebesi Zsolt: Budapest nem Párizs és a liberális Márfi Gyula veszprémi érsek nem Charlie, Gépnarancs)

Milyen hatással vannak ránk ezek az események? Elcsüggedünk? Elmenekülünk? Nem követjük a híreket?

Hogyan lehet boldog egy olyan év, amelyben ennyi rettenettel és bűnnel találkozunk, Hogyan lehetünk boldogok egy olyan világban, amelyben az események folyásába alig tudunk beleszólni? Nem egyszerűbb élni a magunk életét, kialakítani a mi kis oázisunkat és meg sem hallgatni a híreket, nem venni tudomást azokról az eseményekről, amelyeket látszólag nem tudunk befolyásolni? Nem egyszerűbb volna elmenni a sivatagba remetének, mint a mai nap szentje, Szent Antal?

Nem tudom, hogy egyszerűbb volna-e, de biztosan nem volna szociális testvéri.

Ezért Margit testvér 1940. január elsejére szóló szavaival megismétlem: Boldog új évet!

„Ha sötét, ólmos fellegek úsznak is az égen, ha orozva kelő vihar moraja remeg is a levegőben, ne utasítsa vissza senki ezt a jó kívánságot!

Köszöntésünk január elsején ilyen körülmények között is: boldog új évet!

A boldogság nem külső körülmények kifejezése. Nem kívülről ránk aggatott ünnepi köntös, nem mástól belénk szuggerált örömmérzet.

(...)

A Szentlélek, a vigasztaló, erősítő, megszentelő, teremtő, a boldogságnak Lelke.

Ő a boldogságot nem kapja, hanem megteremti, létrehozza, fokozza, sokszorozza, árasztja. Ő a boldogságnak éltetője, hordozója. Nem ő függ a körülményektől, de ő alakítja át a föld színét.” (Slachta Margit: Kedves Olvasóinknak boldog új évet! A Lélek Szava, VII. évfolyam 1. szám, 1940. január 1.)

A szociális testvéri magatartás Margit testvér szerint:

- nyitott szemmel nézni a valóságba, akkor is, ha az rettenetes,
- megnézni:

- mit mond ez számunkra,
- mire, milyen cselekvésre hív
- érteni, látni, cselekedni

Margit testvér az alábbiakat írja:

„Nyitott szemmel nézzetek a valóság rettenetességébe (...) keresztény magyar nők. Igen, a valóság rettenetes. A valóságban a rettenetes az, hogy mikor (...) az ország (...) keresztény meggyőződéses kormányt kapott, melyhez a nemzet közelebb van és mely a nemzethez közelebb van, mint bármely más ezelőtti, hogy akkor a (...) háború, a diktatúra alatt végzett rablások és az országnak mostan folyó további kifosztása oly nyomorba taszít mindenkit, melyről eddig még csak fogalmunk sem volt és amely a múlt bűneitől örökölt nyomor, azt hazudja a népnek, hogy ennek a nyomornak oka a mostani keresztény kormány. (Magyar Nő 1920.)

Majd a veszély üzenetével folytatja: a döntő szerepet az fogja játszani, hogy :

- tudunk-e (...) enni adni, ruhát és tüzelőt biztosítani;
- szeretetünkkel meg tudjuk-e éreztetni a testvériséget;
- tudunk-e erkölcsi befolyást gyakorolni;
- „tudjuk-e őket minden hazug sajtó dacára arról felvilágosítani, hogy (...) egyetlen orvosságuk: (...) a keresztény irányzathoz való törhetetlen ragaszkodás.”

Már akkor is fontos volt, ma pedig még fontosabb tehát, hogy automatikusan ne fogadjuk el a világ – hazug sajtó – által felkínált értelmezéseket és megoldási módokat

Mindannyian ismerjük a tendenciózus jobb és baloldali sajtót egyaránt, de a világ ítélet alkotását jól szemlélhetjük az interneten is. 2014. főbb eseményei után kutatva rátaláltam a Facebook-ra. Az internetes oldal elkészítette 2014-re a TOP10 esemény listáját. Az első az ebola járvány, amelyben 19 ezren betegedtek meg és 7373-an meghaltak.

Mit gondoltok, mi a második? Az Ice Bucket Challenge, azaz a jegesvödör kampány, egy jótékonyáginak és figyelemfelkeltőnek nevezett felhívás, melynek során a résztvevőt leöntik egy vödör jeges vízzel és közben felhív másokat, hogy cselekedjenek hasonlóan vagy adakozzanak.

A harmadik legfontosabb esemény egy színész (Robin Williams) halálhíre, a harmadik egy amerikai futball mérkőzés (a Super Bowl)

Sem a keresztényüldözés, sem az ukrán háború nem Facebook esemény. Nem meglepő módon az evangelizáció, a lelki kísérés, lelkigyakorlatok tartása, az emberek hitre segítése, megtérése sem Facebook esemény, mégis ezek változtatják meg a világot. Ma már a gazdasági, politikai struktúrák megváltoztatása helyett az egyház társadalmi tanítása is a bűn struktúráinak lebontására, a személyes megtérésre helyezi a hangsúlyt, mert minden struktúra működése magától az embertől függ. Ahogy Margit testvér fogalmaz: Ahol a hitigazságok érvényre jutnak, megáldják a földi életet. (V.ö. Részletek Világnézeti és Társadalomtudományi Tanulmányi Esték első tanulmányi estjének vázlatából, Lélek Szava IX. évf. 2. szám, 1942. február, 12. old)

Nem véletlen talán, hogy 1940-ben, a háború első évében a Társaság mottója ez volt: Kegyelemtől éltetett boldogságot!

Margit testvér más megfogalmazása szerint a szociális testvér feladata:

- egységes eszkézként nézni a tömeget,
- tanulmányozza életjelenségeit,
- folyton kérdezzen és keresse a jelenségek okait, (nem a felszínen maradni, ok-okozatot, összefüggéseket vizsgálni)
- találja meg az okok gyökerét és a következményeket
- és főleg mindig a lélekkel foglalkozzék, akár egyesekről, akár tömegekről van szó.

„A társadalom él, tehát annak, aki a társadalom életére akar hatni, ugyanolyan haladónak, mozgékonyak és fejlődésre képesnek kell lennie, mint amilyen folytonosan haladó (sokszor

rohanó), mozgékony és fejlődésben nem pihenő a társadalom élete. A mi szemünknek mindig a társadalmon kell pihennie... és munkánkat mindig ahhoz kell szabnunk. Akár úgy, hogy támogatjuk, akár úgy, hogy annak ellene dolgozunk.” (Magyar Nő, 1920. szept.)

A szociális testvérek II. világháborúban betöltött szerepéről szóló előadásra készülve jó volt újra rálátni a testvérek prófétai szerepére, arra, ahogy már évekkel a világháború kitörése előtt felismerték a veszélyt, ahogy a különböző veszedelmes ideológiák ellen dolgoztak. Ez annak is köszönhető volt, hogy nemcsak a világ, hanem az egyház ütőerén is tartották a kezüket – a pápák útmutatását tanulmányozták, ismertették, vették alapul munkájukhoz. (Eszterházy könyvből is kiderül). Margit testvér először a testvéreket, majd a munkatársakat készítette fel erre a feladatra. S ha olvassuk annak a kornak a dokumentumait, láthatjuk: sikerrel. A testvérek a háború borzalmai között végezték nagyszerű embermentő tevékenységüket, de volt idejük hivatáskurzusok, varrótanfolyamok, teadélutánok szervezésére, lelki oázist is teremtettek, bebizonyították, hogy a szenvedésnek nincs hatalma a boldogságon.

Margit testvér a legszociálisabb tettként a lélekmentést nevezte meg és a Társaság céljává az újpogány világ újrakeresztelését tűzte ki. A Szentlélek Szövetséget alapításával is a materializmusba rántott mai embert akarta kiragadni a pogányságból, (...) és így elérni, hogy az ország mintegy a Szentlélekből újjászülessék. (V.ö. A Lélek Szava, I. évf. 1. szám, 1934)

Ma sem más a feladat. Ahogy a legutóbbi kerületi gyűlésen megfogalmaztuk: Segítséggül hívva a Szentlelket, figyelve az egyház, a pápa tanítására világítótoronynak lenni, segíteni eligazodni egy olyan világban, ahol teljes a zűrzavar és média is manipulál, elvéve a reményt és a jövőt az emberektől.

Egyikünk előtt sem ismeretlen hazánk mai állapota, a rengeteg pszichiátriai beteg, a jövőtlenség. Mai és közelmúltunk történelméről ad hihetetlenül jó leírást Benedek Szabolcs Focialista forradalom c. könyvéből készült rádiójáték. 2015. jan. 11-én vasárnap este hangzott el a Kossuth rádióban, A döntő címmel.

Az 1954-es világbajnokság német-magyar döntőjének eseményeit dolgozza fel. A vereséget követően három napos zavargás volt Budapesten, amit azonban a hatóságok elhallgattak.

A rádiójáték végén az események átélői maguk is megkérdőjelezték, hogy azok valóban megtörténtek-e.

„Kérdés, hogy a döntő megtörtént-e egyáltalán. (...) Manapság az történik meg, amiről ők megmondják, hogy megtörtént. (...) Jön egyik nap a másik után és éppen olyan lesz, mint az előző (...) Menjünk aludni.”

A decemberi konferencia egyik előadója úgy fogalmazott: életmentés az is, ha reményt adunk a holnaphoz. Ezt szolgálják a testvérek a lelki kíséréssel, lelki gyakorlatokkal, imádság háza mozgalommal, az előadásokkal, a mai izmusok, a materializmussal, szélsőséges liberalizmussal, relativizmussal való szembeszállással, a közszellemformálással, valamennyi szociális és egyéb szolgálatunkkal, a másokkal való szolidaritással vagy egyszerűen csak a meghallgatással, a nyugalom megőrzésével, a derű árasztásával.

„Mi is átérezzük egyenként és összesen az országos gondokat, bajokat és bizonytalanságot. Átérezzük azt is, hogy nekünk, testvéreknek, akik (...) a Szentlélek szimbólumát viseljük, és akik – reméljük – lelkiünkben az ő kegyelmeit hordozzuk, egészen különleges feladataink vannak.

(...)

Őrizzük a nyugalmat, hiszen minden történés az Úristen kezéből jön. Árasszuk ezt a nyugalmat és hitet környezetünkre is!

Kérjünk erőt a kegyelmek Osztogatójától, hogy abban az esetben, ha kifejezett megpróbáltatások zúdulnának ránk, erősek, bízók és derűsek tudjunk lenni!

Fejezzék ki cselekedeteink, hogy természetfölötti alapon állunk, és legfőbb gondunk nem a múltó javak őrzése és a földi eredmények biztosítása, hanem egyetlen lelkiünk megőrzése. Órizzuk az istengyermekséget környezetünkben is!” (Slachta Margit: Szélvészben, A Testvér, XII. évfolyam 4. szám, 1941)

Ezt a rövid összefoglalást a Charlie Hebdo elleni 2015. január 7. szerda délelőtti francia terrortámadással szeretném zárni. Sok eseményről volna érdemes részletesen beszélni, de talán most ez van leginkább reflektorfényben.

Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy az ikertornyok elleni terrortámadást követően milyen mondvacsinált indokokkal kezdődött súlyos, terrorizmus ellenesnek nevezett háború Irak ellen, aminek súlyos következményeit a mai napig szenvedti az egész világ.

Nem mellékesen a nyugat felelősségét a világ terroristák kiképzésében, az Iszlám Állam létrejöttében is érdemes megvizsgálni.

Világ reakciója

- terror veszély miatt megerősítik a védekezést
- újra napirendre kerül a személyes szabadságjogok korlátozása (megfigyelés, adatgyűjtés, stb.)
- Európa országai a bevándorlás korlátozását tervezik
- A lap következő számában (jan. 14. szerda) „nyilvánvalóan” szerepelni fognak a Mohamed prófétát ábrázoló karikatúrák – jelentette be hétfőn (jan. 12-én) a lap ügyvédje – „nem engedünk semmit, különben az egész értelmetlenné válna”
- Soha nem látott példányszámban jelent meg szerdán (január 14.) az újság (30 ezer helyett 7 millió példány, 16 nyelven) – 1 millió állami pénzen, emellett megrendelések áradata bel- és külföldről, a kiadó pedig az első 1 milliót ingyen terjeszti.
- Vasárnap (jan. 11.) történelmi erődemonstráció a terror ellen Milliós tömeg vonul utcára tiltakozva a terrorizmus ellen és beazonosulva az áldozatokkal – a jelmondat: én vagyok Charlie
- A támadás összefogta az embereket, adja hírvilág a média. (Chesterton: Eretnekek)
- Az idő előrehaladtával egyre többen vannak olyanok is, akik felvetik a lap felelősségét (Szőnyi Szilárd a Heti Válaszban, Harrach Péter a szerdai ötpárti egyeztetésen: Sem a sajtó, sem a szólásszabadság nem terjedhet ki a vallásgyalázásra, Szentpétery Márta) – ezeket a „mértékadó” többség támadja – politikailag nem korrekt ilyet mondani

Egyház reakciója

- Január 7-én szerdán a szentszéki sajtóiroda igazgatója közleményben ismerteti Ferenc pápa szavait. A hír „Ferenc pápa mélyen elítéli a franciaországi gyilkos erőszakot címmel jelent meg. A pápa szavai ennél azonban sokkal többről szólnak. Nemcsak elítéli a merényletet, hanem „arra buzdít mindenkit, hogy szálljon szembe minden eszközzel a gyűlölet terjedésével, a testi lelki erőszak minden formájával, ami lerombolja az életet megsérti az emberek méltóságát, gyökereinél aknázza alá azt a jót, amely alapvetően szükséges ahhoz, hogy az emberek és népek békésen éljenek együtt a nemzeti, vallási és kulturális különbségek ellenére. (...) támogatásáról biztosít mindenkit, aki (...) kitartóan munkálkodik (...) azért, hogy a gyűlölet forrásait és okait a maguk mélységében gyógyítsa (...) Franciaországban és a világ minden, feszültségek és erőszak sújtotta részén.” (Vatikáni Rádió, 2015. január 7., radiovaticana.va)
- Márfi érsek január 10-én, szombat közzéteszi nagyon világos és eligazító gondolatait a párizsi terrorcselekmény kapcsán, leszögezve, hogy Ő nem Charlie. A terroristák felelőssége mellett felveti az újság alkalmazottainak felelősségét és még inkább az ultraliberális törvényhozás felelősségét, „amely a vallásukhoz ragaszkodó európai polgárokat nem védi meg az olyan durva, ízléstelen és – egy normális jog szerint –

törvénytelen támadásoktól, mint amilyeneket az említett újság rendszeresen elkövetett. (...) Így a szeretetet és a szeretetből fakadó megbocsátást nem ismerő emberek számára nem marad más eszköz, mint a törvénytelen (és szerintem is erkölcstelen) önbíráskodás”- írja. Leszögezi azt is, hogy Európában legyen alapérték a szabadság, de nem mindegy, milyen szabadság. A „túladagolt szabadság, amely előtt az ultraliberális ember térden csúszik, olyan, mint a túladagolt gyógyszer, amely már nem gyógyít, hanem öl. (...) szabad polgár vagyok és a szabadságra esküszöm, nem annak a karikatúrájára, amelyet ők képviselnek. (...) azaz én nem vagyok Charlie.” (Veszprémi Napló, 2015. január 11., <http://veol.hu/hirek/gondolatok-a-parizsi-terrorcselekményekkel-kapcsolatban-1671678>)

- Ferenc pápa ázsiai útján első beszédében visszautal a párizsi terrortámadásra is. Felhívja a figyelmet arra, hogy „a különbözőség nem fenyegetés, hanem a gazdagodás forrása.” Majd így folytatja: „Korunk egyik állandó tragédiája az, hogy sok közösség háborúban áll egymással. Amikor a különbözőségeket és egyet nem értést nem vagyunk képesek kibékíteni, akkor etnikai és vallási feszültségek ütnek fel a fejüket, majd kirobban az erőszak. Nem könnyű feladat magunk mögött hagyni a konfliktus hagyta keserű örökséget. Csak akkor tudjuk ezt megvalósítani, ha jóval válaszolunk a rosszra, (...) kölcsönösen elfogadjuk egymást és megtanulunk úgy élni, mint aki egyetlen családhoz tartozik.” (Ferenc pápa első beszéde Srí Lankán: Kiengesztelődés, jóval a rossz ellen Vatikáni Rádió 2015. január 13. radiovaticana.va)

Az elmúlt hetekben személyesen is gyakran szembesültem azzal, hogy nem könnyű a különbözőségeket elfogadni. Nem könnyű a másik másságát nem az én egyéniségem elleni fenyegetésnek tekinteni és arra nem valamiféle erőszakkal válaszolni, ami aztán vagy engem pusztít vagy a környezetemet. Más út azonban nincs, mint amit a pápa mond és ezen az úton csak úgy indulhatunk el és maradhatunk meg, ha saját magunkban és saját közösségünkben kezdjük a béke megteremtését.

A párizsi terrortámadás kapcsán a testvérekkel beszélgetve és a levelezőlistát olvasva a testvérek felelős gondolkodását, felkészültségét tapasztaltam. Azt láttam, hogy a Szentlélek ma is működik a Társaságban, él a karizma.

Miközben az idők jeleire figyelünk és a Szentlélek segítségével új utakat, új válaszokat keresünk, fontos, hogy megerősödjünk a hálaadásban mindazért, ami ma is jelen van az egyesek és a Társaság életében és bátran éljünk az ajándékainkkal.

Boldog új évet!

Az újévi jókívánság feladat is. **BÚÉK!** Bízunk újra életünket Krisztusra! Fogadjuk el Isten kezéből mindazt, amit ez az év hoz számunkra.

„*Boldog új évet, olyat, melyet nem mi várunk másoktól és a körülményektől, hanem melyet a mi Atyánk gazdagságából merítve élünk, örzünk, ápolunk, hozunk, nyújtunk, ajándékozunk, sokszorozunk magunknak és másoknak.*” (Slachta Margit: Kedves Olvasóinknak boldog új évet! A Lélek Szava, VII. évfolyam 1. szám, 1940. január 1.)

Boldog új évet!